

УДК 656.7.071-057.166:351.814.2(043.2)

ПЕРЕДПОЛЬОТНА ПІДГОТОВКА БОРТПРОВІДНИКІВ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ВПЛИВУ НА БЕЗПЕКУ ПОЛЬОТУ

Тетяна Дадіжа, Карина Степанченко
Національний авіаційний університет, Київ

Науковий керівник: Олег Трюхан, к.т.н., доц..

Ключові слова: передпольотний інструктаж, бортпровідник, безпека польоту

Актуальність теми: забезпечення безпеки польоту є основою виконання функціональних обов'язків члена кабінного екіпажу [3, с.82]. Окрему роль в цьому питанні займає передпольотна підготовка бортпровідника як вагомий фактор для подальшого безпечного виконання польоту.

Передпольотна підготовка є суттєво важливою частиною роботи бортпровідників. Проте даний етап підготовки до польоту зазвичай знаходиться поза увагою пасажирів, хоча є основним при забезпеченні їхньої безпеки.

В залежності від тривалості рейсу, кількості членів екіпажу пасажирського салону обов'язки під час підготовки до польоту можуть відрізнятися. Незмінними є лише основні складові передпольотної підготовки, що необхідні для забезпечення безпеки пасажирів.

Передпольотний інструктаж є важливим, адже від якості його проведення залежить результат виконання функціональних обов'язків кабінного екіпажу. Мета його полягає в забезпеченні безпечного, комфортного польоту з ефективною роботою в команді. Брифінги відрізняються в залежності від авіакомпанії, типу ПС, кількості екіпажу. Зазвичай проводяться у спеціально побудованих центрах для проведення інструктажів.

До основних етапів передпольотного інструктажу відносять: знайомство з командою, повідомлення від старшого бортпровідника про номер рейсу, реєстрацію ПС, час призначення та відправлення, орієнтований час прибуття. Обговорення що стосуються кількості пасажирів, спеціального харчування на борту ПС, пасажирів з особливими потребами, а також VIP-персон. Наступними етапами брифінгу є перевірка наявності таких речей як паспорт, ліцензії члена екіпажу, інструкції, посвідчення особи члена екіпажу. Далі задаються індивідуальні питання кожному члену екіпажу для перевірки актуальності їх знань. В основному вони стосуються процедур безпеки, типу ПС та надання першої медичної допомоги. При наданні неправильних відповідей на ці запитання член екіпажу буде знятий з рейсу.[1]

При брифінгу ще одним з етапів є перевірка зовнішнього вигляду бортпровідників.

При прогнозах турбулентності важливим є корегування графіку виконання обов'язків між бортпроводниками. Це стосується надання їжі та напоїв до або після потрапляння в зону турбулентності.

Після брифінгу члени екіпажу піднімаються на борт літака. Пілоти відправляються перевіряти справність систем літака, а бортпроводники оглядають пасажирську кабіну літака. Виконуючи огляд перед бортпроводником постає завдання перевірити:

- кожне пасажирське сидіння і столик на справність та чистоту;
- наявність необхідних гігієнічних засобів у туалетних кімнатах;
- багажні полиці на відсутність сторонніх предметів;
- наявність та справність аварійно-рятувального обладнання;
- наявність та відповідність бортового харчування.[2]

Якщо під час перевірки помічено несправність бортпроводник повинен повідомити про це керівництву, аби спеціальна служба відремонтувала або замінила зламане обладнання.

Після проведення усіх необхідних перевірок бортпроводники зустрічають пасажирів біля входу на борт ПС.

Коли усі пасажирі піднялися на борт і зайняли свої місця бортпроводники готують пасажирську кабіну для зльоту. Перш за все, член кабінного екіпажу перевіряє чи всі пасажирі на своїх місцях і пристебнуті. Потім контролює щоб всі сидіння були у вертикальному положенні, підлокітники опущені, столи підняті, багажні полиці закриті, шторки ілюмінатора опущені. Необхідно перевірити що аварійні виходи не заблоковані і до них є доступ. Усі ці правила є дуже важливими і обґрунтовані забезпеченням безпеки під час зльоту ПС. Наприклад, необхідність опускати шторки ілюмінатора пояснюється тим, що при опущених шторах око людини адаптується до природнього освітлення і таким чином більша ймовірність, що при аварійній ситуації людина швидко адаптується і покине літак.

Після підготовки пасажирської кабіни до зльоту бортпроводники зачиняють двері, подають сигнал про готовність командирів ПС і проводять демонстрацію аварійно-рятувального обладнання пасажирам.

Висновок: Одним з основних моментів підготовки бортпроводників до виконання безпечного польоту є брифінг до якого входить інформування бортпроводників про особливості виконання польоту, а також перевірка зовнішності, базових знань членів кабінного екіпажу. Недостатній рівень володіння компетенціями може призвести до зняття з рейсу або навіть звільнення. Для підтримки рівня кваліфікованості члену кабінного екіпажу необхідно вдосконалювати отримані знання, залишаючи їх на високому рівні.

Список використаних джерел:

1. What Happens During A Cabin Crew Pre-Flight Briefing? URL: https://simpleflying.com/cabin-crew-pre-flight-briefing/?newsletter_popup=1 (дата звернення 08.03.2023).
2. Pre-Flight Checks: The First And Most Important Task For Cabin Crew URL: <https://simpleflying.com/cabin-crew-pre-flight-checks-guide/> (дата звернення 09.03.2023).
3. Трюхан О.М., Дадіжа Т.Ю., Степанченко К.Р. Значення підготовки бортпровідника у забезпеченні безпеки польотів та авіаційної безпеки. Тези доповіді. X Всесвітній конгрес “Авіація в XXI столітті” – “Безпека в авіації та космічні технології”. Секція 8. Культура безпеки авіації: управління факторами загроз і ризиків 28-30 вересня 2022 року. Україна, м. Київ, НАУ.-С. 82-84 URL: <http://congress.nau.edu.ua/2022/> (дата звернення 13.03.2022).